Masterclass KIDR: Kennisaanpak en kennisdeling in je dagelijkse werk - Flevoland

20 september 2022

Datum en tijd: Dinsdag 20 september 2022, 10:30 – 11:15
Locatie: Waterschapshuis, Lelystad
Door: André Rodenburg (Samen Klimaatbestendig), Oscar Kunst (Stichting RIONED), Kees Broks en Carleen Mesters (STOWA)

Op 20 september verzorgden STOWA, Stichting RIONED en platform Samen Klimaatbestendig de Masterclass "Klimaatadaptatie: organiseren van een kennisaanpak en kennisdeling vormgeven" (Ronde 1, 10:30 – 11.15 uur).

Tijdens deze interactieve masterclass zijn we uitgegaan van inhoudelijke vragen die in de regio actueel zijn. Om de inhoud van deze masterclass goed af te stemmen op de vragen en wensen in Flevoland, hebben we tevoren een deze korte enquête verstuurd. De enquête is door 22 mensen ingevuld. Aan de masterclass namen 28 mensen deel.

Tijdens deze interactieve masterclass zijn we uitgegaan van inhoudelijke vragen die in de regio actueel zijn. Om de inhoud van deze masterclass goed af te stemmen op de vragen en wensen in Flevoland, hebben we tevoren een korte enquête toegestuurd. De enquête is door 22 mensen ingevuld. Aan de masterclass namen 28 mensen deel.

Vier hulpmiddelen zijn in sneltreinvaart toegelicht: Toolbox Klimaaatbestendige stad (Kees Broks), Klimaatmaatregelenposter (Oscar Kunst), Financiële prikkels voor klimaatadaptatie op privaat terrein (Carleen Mesters) en Klimaatschadeschatter (André Rodenburg). Met de deelnemers bespraken we daarna in 4 groepjes wat nodig is om binnen Flevoland te verkennen hoe het ophalen, gebruiken en delen van kennis verder vorm kan krijgen. En welke concrete voorbeelden mogelijk interessant zijn voor het toewerken naar een gezamenlijke KIDR dag in Flevoland (naar model "Zeeland 19 mei"). Zie samenvatting hieronder en flipovers hierna.

1. **Nieuwbouw**
   - Veel woningen op minder ruimte
   - Water vasthouden op percelen plus benutten
   - Minder openbare ruimte
   - Compensatie toename verharding, waterberging binnen plangebied
   - Water en groen niet standaard vanaf voorkant goed meegenomen
   - Aspecten rond aanleg wadi's
   - Slimme locatiekeuze, in praktijk vaak beperkt door andere claims
   - Bodemdaling,
   - Tijdsaspect bijvoorbeeld groei bomen
   - Mogelijke interessante nieuwbouw-ontwikkeling gevraagd om als casus in de regio te bespreken op kennis-in-de-regio-dag. Door te geven aan: ……..

2. **Bestaand stedelijk gebied**
   - Groot onderhoud woonwijk: welke budgetten zijn er en waar moet ik aankloppen?
   - Bestaande infrastructuur: te krap voor alle nieuwe wensen
   - Minder verharding: sympathiek maar NIMBY, meer hemelwater – meer problemen, grote bomen - niet voor mijn zonnepanelen
   - Doorlatende stenen vergt veel specifiek onderhoud, functioneren op lange termijn?
   - **Mogelijke casus:**
     - Binnensteden >> mogelijkheden verkennen
     - Molenkamp Urk (Lucas Visser)
     - Waterbuurt Zeewolde (Anne Damstra)

Samenwerking

- De gemeentes provincies en waterschappen vinden elkaar in KAF, trekken samen op
- Ieder ook eigen beleid en uitvoering
- Hoe duurzaam maken?
- Samenwerking over andere domeinen (integraal)
- Hoe vinden we elkaar?
    - Binnen en tussen onze organisaties
    - Hoe betrekken we de private sector, en motiveren we de mensen ipv overkill aan informatie, wat gaan we ze echt bieden?
- Voorbeelden – wat doen we samen als overheden:
    - Intentieverklaringen metropool regio Amsterdam (Almere, Lelystad)
    - NOVI gebied Zwolle (Urk, Noordoostpolder, Dronten)
- Bestand en nieuwbouw – hoe werken we samen?
- **Mogelijke casus:**
    - excellente groene omgeving Almere [deze werd ook ingebracht tijdens ronde 2 – masterclass duurzame financiering]

3. Van beleid naar praktijk, korte en lange termijn

Korte en lange termijn

Er is ambitie, om aan een lange termijn gezonde toekomst te werken, waarbij we eigenlijk niet de lasten willen

Het is complex omdat politiek en omgeving (participatie) heel erg bezig is met huidige opgaven (crises/ behoefte) en minder naar de toekomst kijkt.

Hierbij ontbreekt het mede aan bewustzijn en urgentie én het lef om niet populaire maatregelen te nemen.

Verandering van functies – over bijv. 20 jaar – vraagt nu keuze (korte termijn) en geeft weerstand.

Het eigen belang in het hier en nu van bewoners en organisaties gaat daarbij voor op het collectieve belang voor de toekomst

Welke maatregelen werken wel en niet in dit gebied?

Reconstructies van de openbare ruimte is een goede kans om te werken aan een klimaatadaptieve toekomst

Hierbij is de vraag: wat mag dit kosten (en wie betaalt dat), zowel qua investering als beheer. De financiële middelen zijn lastig te organiseren.

Ook is er meer behoefte om te weten ‘wat werkt wel’ en ‘wat werkt niet’ in dit gebied; ondergrond, grondwater, groen.

Zonder eigen ervaring toch keuze durven te maken naar de toekomst toe; hoe om te gaan met onzekerheden.

Wie heeft welke verantwoordelijkheid?

In veel organisaties is een ambtenaar verantwoordelijk voor klimaatadaptatie.

Deze persoon moet erg zijn best doen om het thema onder de aandacht te brengen en houden bij collega’s, bestuur en externe organisaties.

Maar wie neemt in gemeentelijke organisaties nog meer verantwoordelijkheid voor het slagen van de ambities? Wat is de rol van management en directie?

Het lijkt soms wel dat je als klimaatwerker ‘alleen’ moet opboksen tegen de organisatie, i.p.v. met de organisatie tot successen te komen.

Intern vergroten van bewustwording en het delen van tools is voor de lange termijn misschien nog wel belangrijker dan realiseren van projecten en activiteiten in kernen.

Binnen organisaties is er een behoorlijke kloof in Kennis!

Zou elk groot project/ ontwikkeling een klimaateffectrapportage moeten krijgen.

Zodat inzichtelijk wordt wat bepaalde keuzes voor bijdragen leveren aan de toekomst.

Alleen: wie levert de input en wat is de status van een dergelijk document?

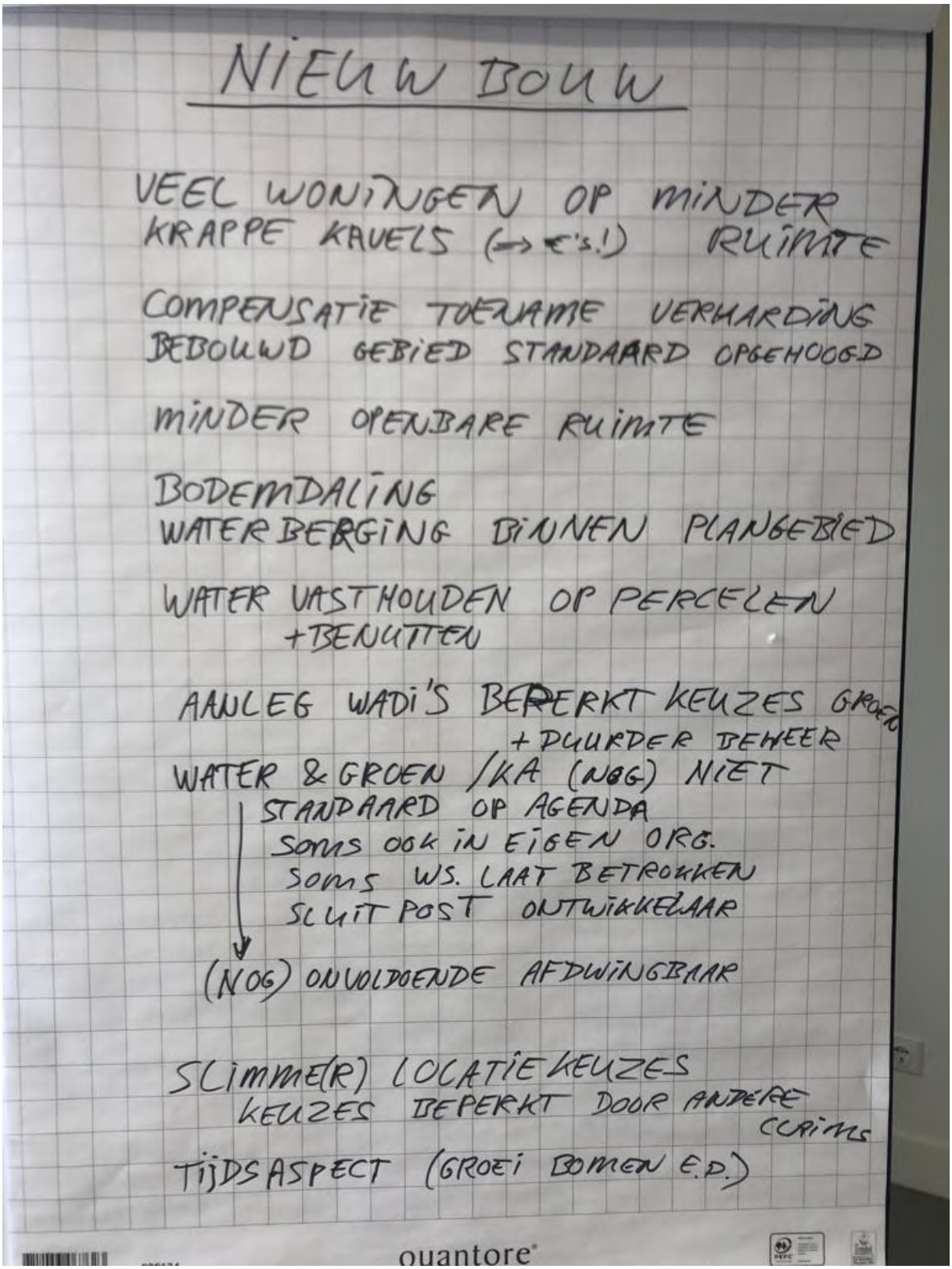
NIEUW BOUW
VEEL WONINGEN OP MINDER KRAPPE KAVELS (↔ €'s!) RUIMTE
COMPENSATIE TOENAME VERHARDING BEBOUWD GEBIED STANDAARD OPGEHOOGD
MINDER OPENBARE RUIMTE
BODEMDALING WATERBERGING BINNEN PLANGEBIED
WATER VASTHOUDEN OP PERCELEN +BENUTTEN
AANLEG WADI'S BEPERKT KEUZES GROEN +DUURDER BEHEER
WATER & GROEN /KA (NOG) NIET STANDAARD OP AGENDA
SOMS OOK IN EIGEN ORG.
SOMS WS. LAAT BETROKKEN
SLUIT POST ONTWIKKELAAR
(NOG) ONVOLDOENDE AFDWINGBAAR
SLIMME(R) LOCATIE KEUZES
KEUZES BEPERKT DOOR ANDERE CRITERIA
TIJDSASPECT (GROEI BOMEN E.D.)
quantore

Bestaand stedelijk gebied

- Groot onderhoud woonwijk:
  Welke budgetten zijn er en waar moet ik aankloppen?
  - Apart aangevraagd bij raad (moet nog ingebed → in voorziening)
  - Er zijn subsidies (1/3 kosten (DPRA))
- Bestaande infrastructuur → te krap voor alle (nieuwe) wensen (parkeren, groen, klimaatregelen)
  - Van 1- naar 2-richtingsverkeer soms mogelijk
  - smallere wegprofielen
- Minder verhardig → sympathiek maar NIMBY
  → meer hemelwater = meer problemen
  Extra bomen → niet voor mijn zonnepanelen
  Nut onvoldoende bekend
  - Naast OR ook privéterrein meenemen bij herinrichting

  Begrijpelijk bij kleine tuinen
- Doorlatende stenen → vergt veel specifiek onderhoud
  functioneren op lange termijn?
  - Leegzuigen nodig (voegen vervangen)

Casussen:

- Binnensteden → mogelijkheden verkennen
- Molenkamp Urk - Lucas Visser
- Waterbuurt Zeewolde - ANNE DAMSTRA

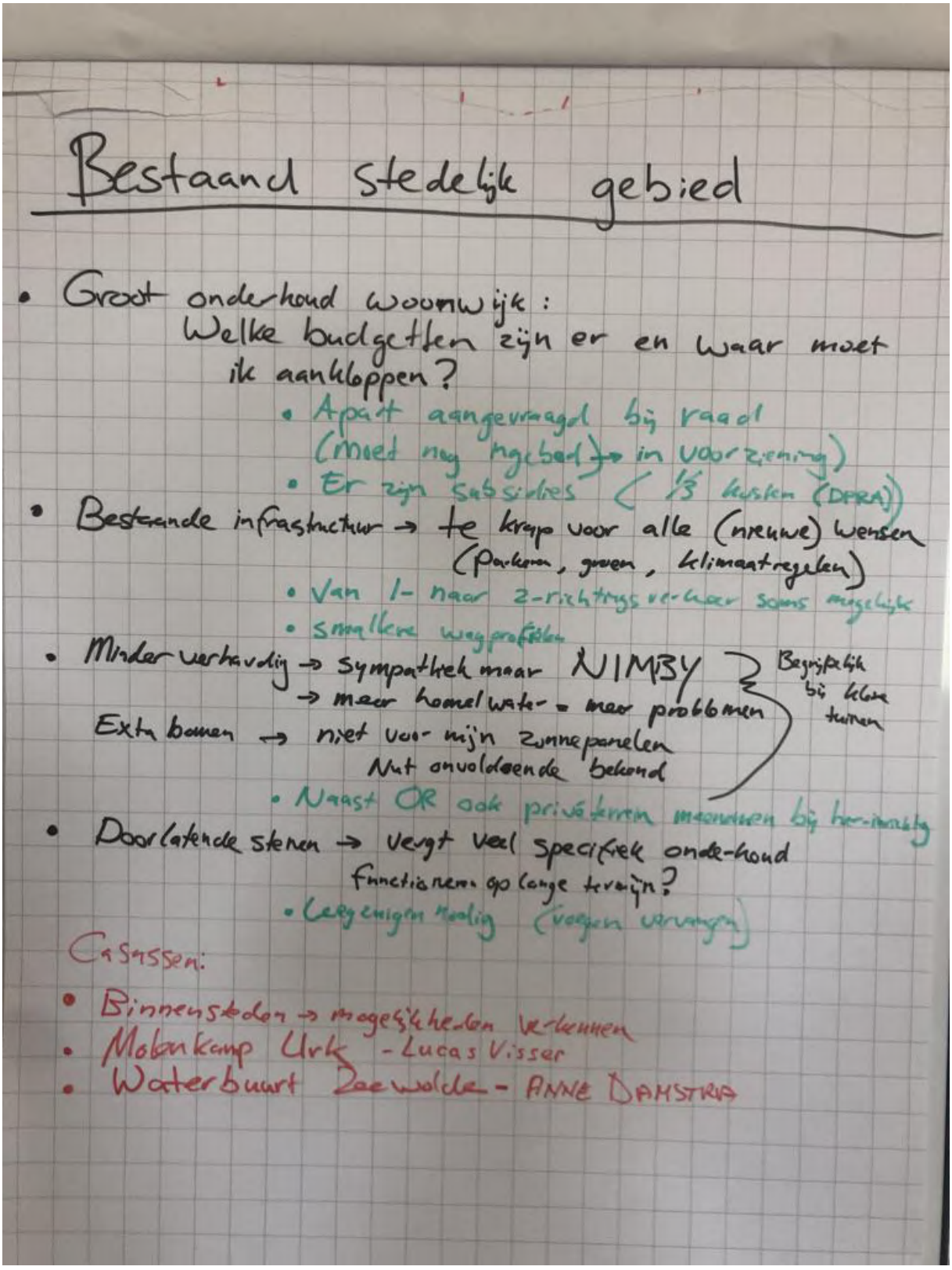

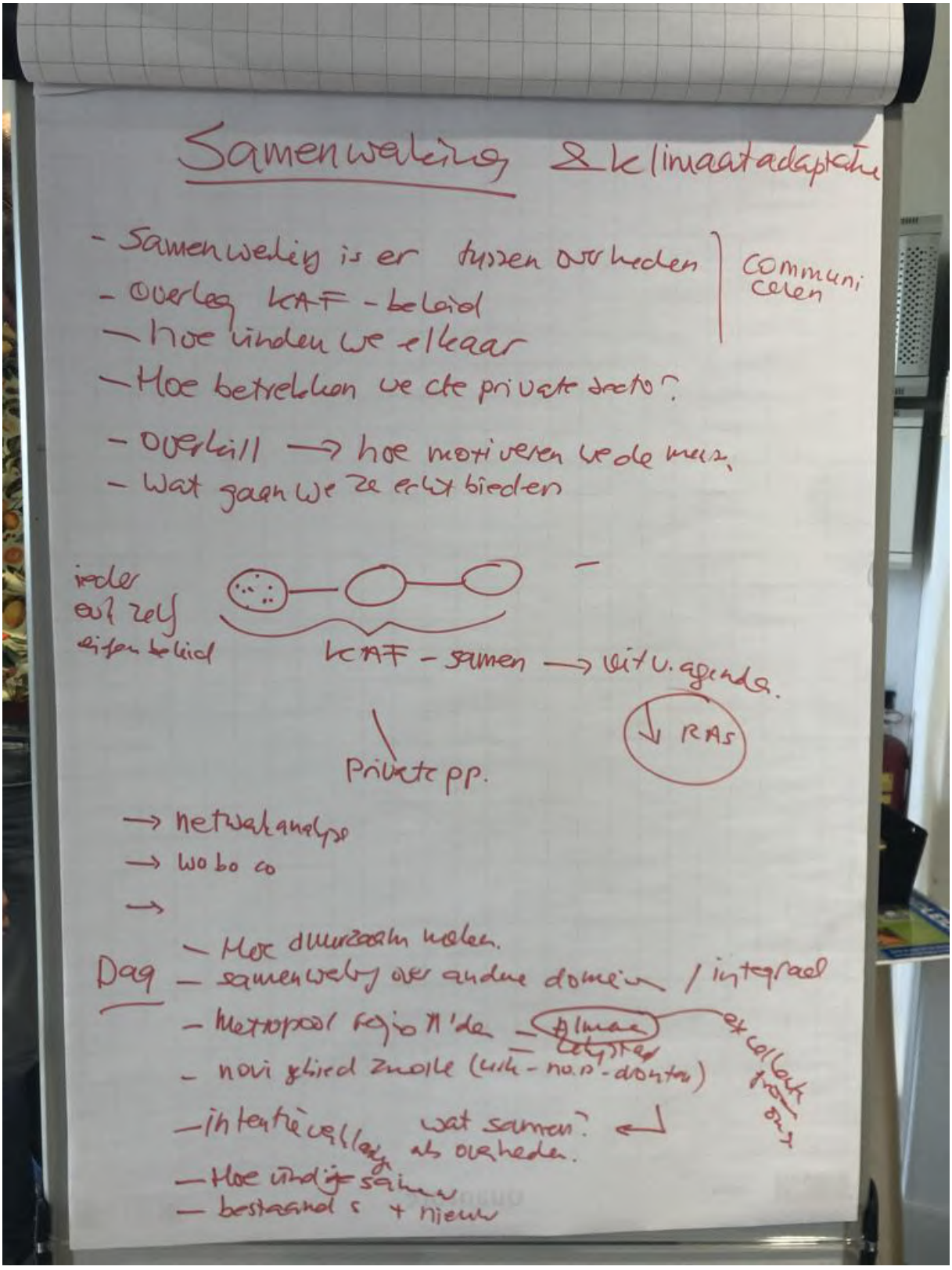
Samenwerking & klimaatadaptatie
- Samenwerking is er tussen overheden
- Overleg KAF - beleid
- hoe vinden we elkaar
communicatie
- Hoe betrekken we de private sector?
- overkill → hoe motiveren we de mens.
- Wat gaan we ze echt bieden
ieder ook zelf eigen beleid
KAF - samen → uitv. agenda.
RAS
Private pp.
→ netwerkanalyse
→ wo bo co
→
Dag
- Hoe duurzaam maken.
- samenwerking over andere domeinen / integraal
- Metropool regio A'dam - Almere - Lelystad
- novi gebied zwolle (usk - no.n - drontes)
- intentieverklaring wat samen? als overheden.
- Hoe vind je samen
- bestaand s + nieuw

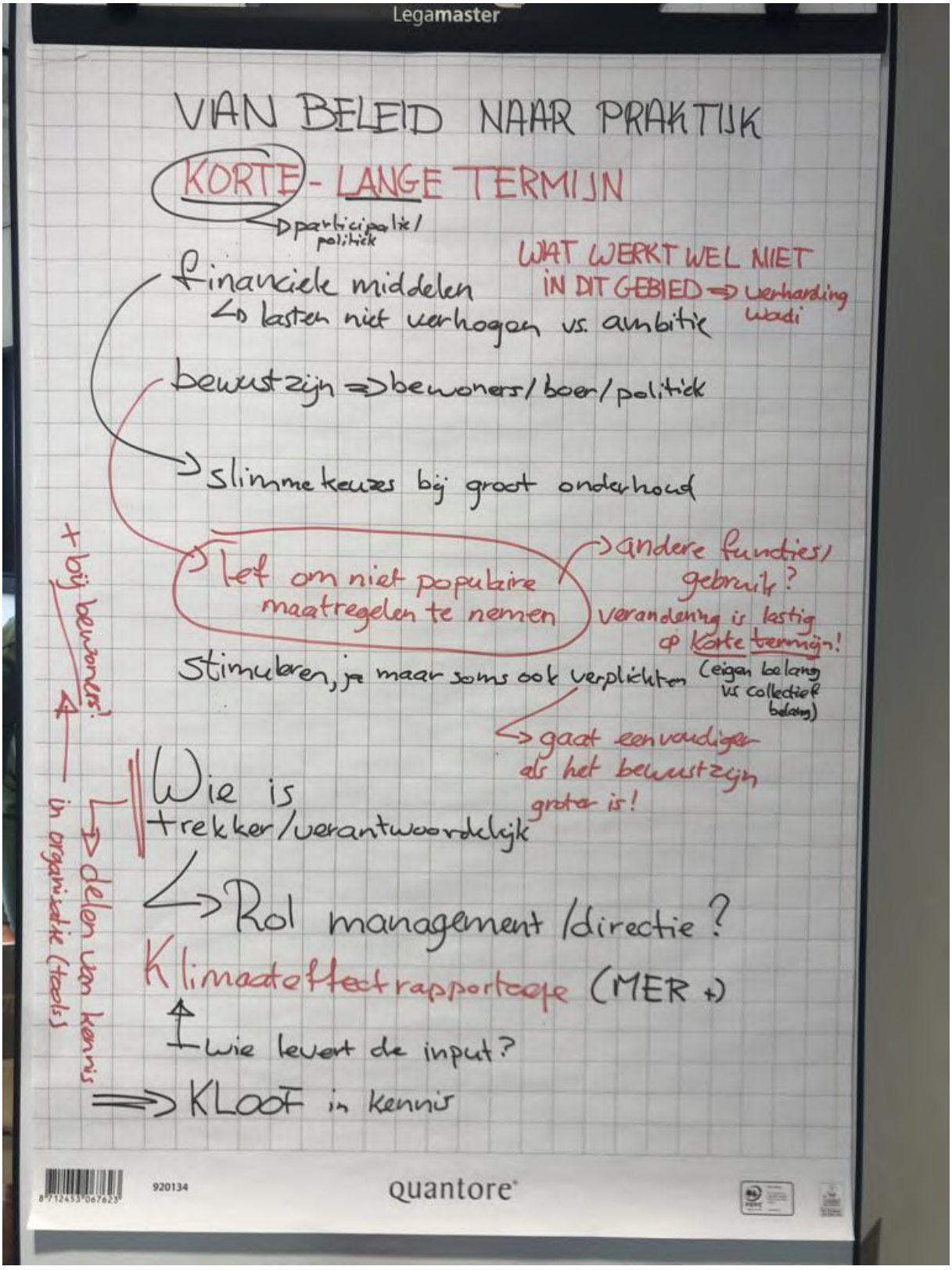
Legamaster
VAN BELEID NAAR PRAKTIJK
KORTE - LANGE TERMIJN
participatie/ politiek
WAT WERKT WEL NIET IN DIT GEBIED ⇒ verharding wadi
financiele middelen
lasten niet verhogen vs. ambitie
bewustzijn ⇒ bewoners/boer/politiek
slimme keuzes bij groot onderhoud
lef om niet populaire maatregelen te nemen
andere functies/ gebruik?
verandering is lastig op korte termijn!
stimuleren, ja maar soms ook verplichten
(eigen belang vs collectief belang)
gaat eenvoudiger als het bewustzijn groter is!
+ bij bewoners!
Wie is trekker/verantwoordelijk
delen van kennis in organisatie (tools)
Rol management/directie?
Klimaateffectrapportage (MER +)
wie levert de input?
⇒ KLOOF in kennis
920134
quantore